

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 czerwca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powołując się na przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U z 2018 r., poz. 1270) odmówił B. P. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ, wskazał, że ubezpieczony po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 niniejszej ustawy oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył okresu od 1.11.2016 r. do 30.11.2016 r., ponieważ nie został dostatecznie udowodniony. Organ podkreślił, że z przedłożonego zakresu obowiązków oraz wyjaśnień pracodawcy wynika, że ubezpieczony nie wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy prac przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych - z przedłożonego zakresu wynika bowiem szereg innych wykonywanych prac. (decyzja k. 32 - 32 verte akt ZUS)

Od powyższej decyzji B. P. odwołał się w dniu 20 lipca 2020 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi uznając wymienioną decyzję za krzywdzącą wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca wskazał, że pracował po dniu 31.12.2008r. w warunkach szczególnych w Zakładzie (...) M. K. w S. jako pracownik ogólnobudowlany w okresie od 2.11.2016 r. do 30.11.2016r. przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, co jest wymienione w załączniku nr. 1 pod poz. 31 do ustawy o emeryturach pomostowych, stanowiącym wykaz wykonywanych prac w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony podkreślił, że Zakład (...) M. K. w S. zajmuje się między innymi budową i remontem nawierzchni dróg, a prace przy układaniu masy mineralno-bitumicznej wykonywane są w przypadku remontów dróg ręcznie. Wnioskodawca podniósł, że w okresie od 2.11.2016 r. do 30.11.2016r. przez 9-10 godzin dziennie (z wyłączeniem sobót i niedziel), będąc narażonym na działanie również czynników atmosferycznych wykonywał prace przy ręcznym układaniu na gorąco masy mineralno-bitumicznej jako pracownik ogólnobudowlany. Pracodawca miał wtedy duży front robót, bowiem był to koniec roku i wtedy Urząd Miasta S. i okoliczne gminy zleciły wyremontowanie nawierzchni dróg do końca roku. Nadto skarżący wskazał, że dopełni też wymogu w postaci rozwiązania stosunku pracy. (odwołanie k. 3 – 4 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 6 – 6 verte)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

B. P. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna)

Ubezpieczony w okresach od 13.05.1983 r. do 31.12. 2012 r. był zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie (...) S.A. w W. i w okresach od 13.05.1983 r. do 14.05.1986 r. oraz od 1.10.1986 r. do 31.12.2008 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj. kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony określoną w Wykazie A, dziale VIII załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm). (bezsporne, a nadto świadectwo pracy w szczególnych warunkach k. 4 akt ZUS)

W świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 10 lutego 2020 r. oraz świadectwie pracy z dnia 18.11.2020 r. M. K. prowadzący działalność pod firmą Zakład (...) w S. zaświadczył, że B. P. był zatrudniony w ww. zakładzie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia 1.04.2016 r. do 18.11.2020 r. i w okresie od 2.11.2016 r. do 30.11.2016 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako pracownik ogólnobudowlany przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, tj. prace

wymienione w załączniku Nr 1 poz. 31 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych. (świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 5, kopia świadectwa pracy k. 17)

Zakład (...) w S. w okresie od 2.03.2015 r. do 31.12.2016 r. na zlecenie (...) Spółki z o.o. w S. wykonywał roboty drogowe związane z odtworzeniem ulic i chodników na terenach planowanych przez zamawiającego prac inwestycyjnych, remontowych i po awariach w latach (...). (pismo Zakładu (...) k. 24, umowa k. 25 – 25 verte)

W Zakładzie (...) w S. w listopadzie 2016 r. ubezpieczony zajmował się naprawianiem drogi po wykopach wodnokanalizacyjnych, gdzie były już przygotowane dziury. W tym okresie ubezpieczony lała tylko te dziury w asfalcie tj. rozkładał masę mineralno - bitumiczną. To było ręczne układanie i przygotowywanie. Samochód przywoził masę, a wnioskodawca wraz z innymi pracownikami rozkładał masę przy pomocy łopat, równał grabkami, kładł po 2-3 warstwy. Masa ta czasami szybko stygła, a była gorąca o temp. 180 stopni C.. W spornym miesiącu wnioskodawca tylko zajmował się zalewaniem nawierzchni masą bitumiczną. W ten sposób pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8-10 godzin dziennie i nie wykonywał innych obowiązków a w szczególności nie pracował jako kierowca. Brygada robotników przeznaczona do tych prac liczyła po 2-3 osoby i była to tzw. brygada cząstkowa. Natomiast podłoże przygotowywała inna ekipa, do której nie był wówczas przydzielony wnioskodawca. (zeznania wnioskodawcy 00:01:48 – 00:07:14, płyta CD k. 20 w zw. z 00:09:23, płyta CD k. 29, zeznania świadka J. S. 00:13:03 – 00:20:20, płyta CD k. 20, zeznania świadka J. W. 00:23:19, płyta CD k. 20, zeznania świadka A. B. 00:02:05, płyta CD k. 29)

Wnioskodawca udowodnił posiadanie łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (okoliczność bezsporna)

W dniu 18 lutego 2020 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. (wniosek k. 1-4 verte akt ZUS).

Wnioskodawca w dniu 18 listopada 2020 r. rozwiązał stosunek pracy. (kopia świadectwa pracy k. 17, zeznania wnioskodawcy 00:01:48 – 00:07:14, płyta CD k. 20 w zw. z 00:09:23, płyta CD k. 29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów a w szczególności załączonych do akt ZUS, w tym świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawione przez pracodawcę M. K. jak i w postaci zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadków bezpośrednich współpracowników wnioskodawcy w Zakładzie (...) w S..

Zeznania świadków są logiczne i korespondują z zeznaniami wnioskodawcy, tworząc razem spójny obraz charakteru pracy świadczonej przez wnioskodawcę.

Ponadto świadkowie ci nie mają żadnego interesu w tym, aby zeznawać na korzyść ubezpieczonego, gdyż są dla niego osobami obcymi. Stanowią oni tym samym wiarygodne źródło dowodowe.

Nadto zeznania świadków i wnioskodawcy nie zostały zasadnie podważone przez organ rentowy w toku procesu.

W ocenie Sądu zebrane dowody nie nasuwają wątpliwości i pozwalają tym samym na wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołanie B. P. zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1924), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;**
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.**

W myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

A zatem stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy.

W myśl art. 3 ust. 1. prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Podkreślić należy, że istotnym jest jakie prace realnie w toku swojego zatrudnienia wykonywał skarżący oraz czy prace te są wymienione w cytowanej wyżej ustawie. Sama natomiast nazwa stanowiska (lub brak tej nazwy) nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac w spornym okresie zatrudnienia.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do daty urodzenia (po dniu 31 grudnia 1948 roku), wieku, lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek co wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Organ rentowy nie uznał jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. od 2.11.2016 r. do 30.11.2016 r.

W przeprowadzonym postępowaniu sądowym ubezpieczony udowodnił jednak bezsprzecznie na podstawie przedłożonej dokumentacji i własnych zeznań oraz zeznań świadków, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach także w okresie od 2.11.2016 r. do 30.11.2016 r.

W okresie 2.11.2016 r. do 30.11.2016 r. świadczył prace polegające na ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych.

Analiza zaś treści wykazu Nr 1 stanowiącego załącznik do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych wskazuje, że przedmiotowe prace są wymienione w poz. 31 jako prace w szczególnych warunkach.

Jak wynika bowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego wnioskodawca w okresie od 2.11.2016 r. do 30.11.2016 r. w Zakładzie (...) w S. wykonywał prace polegające na naprawianiu drogi po wykopach wodnokanalizacyjnych, gdzie były już przygotowane dziury. Ubezpieczony lał dziury w asfalcie tj. rozkładał masę mineralno-bitumiczną. To było ręczne układanie i przygotowywane. Samochód przywoził masę, a wnioskodawca rozkładał masę przy pomocy łopat, równał grabkami i walcem do ubijania, kładł po 2-3 warstwy. Masa ta czasami szybko stygła, a była gorąca o temp. 180 stopni C.. Wnioskodawca we wskazanym okresie tylko zajmował się zalewaniem nawierzchni masą bitumiczną.

Wszystkie wymienione wyżej prace wnioskodawcy były w spornym okresie wykonywane w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy. Stanowiły one wówczas podstawowe, zasadnicze zajęcia pracownika.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie z zebranego materiału dowodowego wynika bezsprzecznie, że wnioskodawca także po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Warunkiem koniecznym do spełnienia było również rozwiązanie przez ubezpieczonego stosunku pracy, o czym stanowił art. 4 cytowanej w/w ustawy. Na etapie wydawania decyzji przez organ rentowy ubezpieczony nie spełnił tego warunku. Przy czym podkreślić należy, że ubezpieczony w dniu 18 listopada 2020 r. - a więc przed datą zamknięcia rozprawy - rozwiązał jednak stosunek pracy.

Sąd Okręgowy ma na uwadze, iż stosownie do art. 316 § 1 k.p.c., sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Pod pojęciem stan rzeczy należy rozumieć zarówno stan faktyczny jak i prawny.

Przewidziana w art. 316 § 1 k.p.c. zasada aktualności orzeczenia ma pełne zastosowanie także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Tym samym, Sąd Okręgowy jest zobowiązany do uwzględnienia nowego stanu faktycznego z daty wyrokowania.

Sąd Okręgowy podziela przy tym pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., II UK 235/11, LEX nr 1216853, iż odstępstwo od zasady badania legalności decyzji na dzień jej wydania jest szczególnie uzasadnione w przypadku oceny prawa do świadczenia uzależnionego między innymi od warunku rozwiązania stosunku pracy. Jeśli powyższe wymaganie zostanie spełnione po wydaniu decyzji - w trakcie postępowania

odwoławczego przed sądem - nie ma przeszkód, aby sąd, stwierdziwszy spełnienie pozostałych przesłanek tego prawa, przyznał świadczenie.

W niniejszej sprawie ubezpieczony rozwiązał stosunek pracy z dniem 18 listopada 2020 r. i tym samym spełnił warunek określony w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 18 lutego 2020 r., stosunek pracy rozwiązał w dniu 18 listopada 2020 r., zaś urodził się w dniu (...), a zatem prawo do emerytury pomostowej należało wnioskodawcy przyznać od dnia 19 listopada 2020 r. tj. od dnia spełnienia wszelkich warunków określonych cytowanymi przepisami, czyli od następnego dnia po dacie rozwiązania stosunku pracy.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku uznając odwołanie wnioskodawcy za zasadne.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu, wypożyczając akta emerytalne.

K.B